

केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ मधील ठळक वैशिष्ट्ये

केंद्रीय अर्थसंकल्पात सूक्ष्म आर्थिक स्तरावर सर्वसमावेशक कल्याणावर लक्ष केंद्रित करून स्थूल आर्थिक स्तरावरील वाढीवर भर देण्यात आला आहे. केंद्रीय वित्त आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री निर्मला सीतारामन यांनी आज संसदेत २०२२-२०२३ वर्षासाठीचा केंद्रीय अर्थसंकल्प सादर केला.

अर्थसंकल्पातील महत्वाचे मुद्दे पुढीलप्रमाणे आहेत -

भाग अ

- भारताचा आर्थिक विकास दर १.२ टक्के राहिल असा अंदाज आहे, जो सर्व मोठ्या अर्थव्यवस्थांमध्ये सर्वाधिक आहे.
- १४ क्षेत्रांमध्ये उत्पादन संलग्न प्रोत्साहन योजनेअंतर्गत ६० लाख नवीन रोजगार निर्माण होणार आहेत.
- उत्पादन संलग्न प्रोत्साहन -पीएलआय योजनेमध्ये ३० लाख कोटी रुपये मूल्याचे अतिरिक्त उत्पादन वाढविण्याची क्षमता आहे.
- पुढच्या २५ वर्षात भारताच्या स्वातंत्र्यप्राप्तीच्या १०० वर्षपूर्तीकडे वाटचाल करताना यंदाचा अर्थसंकल्प पुढील चार प्राधान्यक्रमांसह विकासाला चालना देणारा आहे:
 १. पीएम गतीशक्ती
 २. समावेशक विकास
 ३. उत्पादकता वाढ आणि गुंतवणूक, उगवत्या संधी, ऊर्जा संक्रमण आणि हवामान संबंधी कृती.
 ४. गुंतवणुकीसाठी वित्तपुरवठा

पीएम गतिशक्ती

- रस्ते, रेल्वे, विमानतळ, बंदरे, मालवाहतूक, जलमार्ग आणि लॉजिस्टिक इन्फ्रास्ट्रक्चर ही पीएम गतिशक्तीला चालना देणारी सात इंजिने आहेत.

पीएम गतिशक्ति राष्ट्रीय बृहद आराखडा

- पीएम गतिशक्ती राष्ट्रीय बृहद आराखड्यामध्ये आर्थिक परिवर्तन, अखंड बहुपर्यायी जोडणी आणि लॉजिस्टिक कार्यक्षमतेसाठी या सात इंजिनांचा समावेश असेल.
- नॅशनल इन्फ्रास्ट्रक्चर पाईपलाईनमधील या 7 इंजिनांशी संबंधित प्रकल्प पीएम गतिशक्ती आराखड्याशी संलग्न केले जातील.

रस्ते वाहतूक

- 2022-23 या वर्षात राष्ट्रीय महामार्गाचे जाळे 25000 कि. मी. ने विस्तारले जाईल.
- राष्ट्रीय महामार्ग जाळ्याच्या विस्तारासाठी 20000 कोटी रुपये इतक्या निधीची तरतूद केली जाईल.

बहुपर्यायी लॉजिस्टिक पार्क्स

- 2022-23 या वर्षात चार ठिकाणी बहुपर्यायी लॉजिस्टिक पार्क्स उभारण्यासाठी सार्वजनिक-खाजगी भागिदारीच्या माध्यमातून कंत्राटे दिली जातील.

रेल्वेमार्ग

- स्थानिक व्यवसाय आणि पुरवठा श्रृंखलांना मदत करण्यासाठी एक स्थानक- एक उत्पादन संकल्पना.
- 2022-23 या वर्षात जागतिक दर्जाचे स्वदेशी तंत्रज्ञान आणि क्षमतावृद्धी कवच अंतर्गत रेल्वेमार्गाच्या जाळ्यात 2000 कि.मी.ची वाढ केली जाईल.
- पुढच्या तीन वर्षांमध्ये 400 उत्कृष्ट वंदे भारत रेल्वेगाड्यांची निर्मितीकेली जाईल.
- पुढच्यातीन वर्षांमध्ये मल्टिमोडल लॉजिस्टिक्ससाठी 100 पीएमगतिशक्ती कार्गो टर्मिनल विकसित केले जातील.

पर्वतमाला

- सार्वजनिक-खाजगी भागिदारीच्या माध्यमातून पर्वतमाला हा राष्ट्रीय रोपवे विकास कार्यक्रम हाती घेतला जाईल.
- 60 किमी लांबीच्या 8 रोपवे प्रकल्पांसाठी 2022-23 मध्ये कंत्राटे दिले जातील.

the_thinking_treet3
THRIVING FOR SUSTAINABLE FUTURE